

Отже, БЕЗ і ТПР є діючим механізмом покращення економічного стану сільського господарства та АПК в країні з перехідною економікою. Досвід різних країн світу засвідчив, що використання БЕЗ і ТПР як інструмента прискорення темпів зростання народного господарства дає високі господарсько-економічні результати.

Література:

1. Конституція України. 1996р., Розділ XI. Місцеве самоврядування // Урядовий Кур'єр. – 1996. – 28 червня.
2. Лукінов І.І. Концептуальні основи регіональної економічної політики // Економіка України. – 2002. - №1.
3. Регіональна економіка / Під ред. Т.Г. Морозовой. – М.: “ЮНІТІ”, 2005.
4. Закон України «Про Державний бюджет України на 2001 рік»
5. Закон України від 25.03.05р. № 2505 „Про внесення змін до ЗУ „Про Державний бюджет на 2005 рік” ”.
6. Концепція створення спеціальних (вільних) економічних зон в Україні: Постанова Кабінету Міністрів України від 14.04.1994р. №167 // “Орієнтир”. – 1994. – 28 квітня.
7. Пила В.І., Чмир О.С. Спеціальні (вільні) економічні зони: теорія та практика: Навчальний посібник – К.: Київський державний торговельно-економічний університет, 1998.
8. Родін В.С./ Вісник аграрної науки. - Листопад 2006р.

ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ У ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Мельничук В.

Науковий керівник: доцент **Фіщук Н.Ю.**

Наведено основні показники розвитку зовнішньоекономічних відносин у Вінницькій області. Досліджено потенційні можливості подальшого розширення ЗЕД.

Місто Вінниця належить до найбільш привабливих регіонів щодо інвестування завдяки потужному промисловому та високому науковому потенціалу, розвиненій транспортній інфраструктурі, банківській системі, сприятливому підприємницькому клімату.

Міська рада пропонує інвестиційні проекти, ділянки для житлової забудови, організації торгівлі та відпочинку.

Вищі навчальні заклади області з кожним роком розширюють співробітництво з науковими центрами та закладами, країн СНД, Європи та американського континенту.

В області функціонує понад 380 великих, середніх і малих підприємств різних форм власності.

Випереджаючими темпами зростають обсяги виробництва машин і механізмів для підприємств харчової промисловості, електронних систем управління процесами, сільськогосподарської техніки.

Обласна державна адміністрація спрямовує свої зусилля на:

- подальше нарощування обсягів промислового виробництва;
- створення додаткових робочих місць;
- розробку цільових комплексних програм і організаційне оформлення технологічного парку Український Мікробіологічний центр синтезу та новітніх технологій («Умбіцентр»);
- розширення ринків збуту промислової продукції підприємств Вінниччини, підвищення конкурентоздатності, збільшення питомої ваги наукоємкої продукції, її сертифікацію на рівні світових стандартів;
- самозабезпеченість регіону електричною енергією, ефективне використання водних ресурсів. Агропромисловий комплекс - це найбільш інвестиційно привабливий, експортноспроможний та ліквідний сектор економіки області.

В області налічується 817 сільськогосподарських підприємств, які в ході реформування зберегли цілісність своїх земельних і майнових комплексів, 1190 селянських фермерських та 524 тис. особистих господарств громадян. На Вінниччині працює близько 200 основних підприємств: 28 молокопереробних заводів, 7 підприємств м'ясопереробки, 9 плодоконсервних, 6 спиртових, 8 хлібопекарних, 63 підприємства борошномельної та круп'яної промисловості, 34 цукрових і 3 пивоварних заводів.

З кожним роком збільшуються обсяги експортних поставок продукції сільського господарства і харчової промисловості Вінницька продукція відома в 80-ти країнах світу на всіх континентах.

Одним з передових підприємств м'ясопереробної галузі є ВАТ «Козятинський птахокомбінат». На сьогодні це сучасне, ритмічно працююче підприємство, яке пропонує широкий асортимент екологічно чистої, сертифікованої продукції. Великим попитом за кордоном користується продукція ВАТ «Вінницька кондитерська фабрика», Гайсинського консервного заводу (торгова марка «Гайсин»).

Безалкогольні напої виробляють 17 підприємств області, які мають високу якість і задовольняють попит як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку. З них найбільший обсяг продукції належить виробничій фірмі «Панда» та ВАТ «Вінніфрут», які постійно нарощують обсяги виробництва, та оновлюють асортимент своєї продукції, яка до смаку в кожній родині.

Найбільшим виробником мінеральної води є ВАТ «Муровано-Куриловецький завод мінвод «Регіна» і орендного підприємства «Бронничанка», продукція яких відома далеко за межами області.

Важливим і актуальним для економіки області є створення спільних підприємств з високим рівнем технологій і використанням екологічно чистої сировини з метою диверсифікації (завоювання) зарубіжних ринків збуту високоякісних продуктів харчування.

Понад 650 суб'єктів, або кожне третє підприємство області здійснюють експортно-імпортні операції та постачають свою продукцію на ринки понад 90 країн світу. Обсяги зовнішньої торгівлі збільшуються з кожним роком. За результатами минулого року, підприємства Вінницької області експортували товарів та послуг на суму 485,9 млн. дол. США. Порівняно з минулим роком експорт збільшився на 29,4%, імпорт і склав 305,6 млн. дол. США. Позитивне сальдо становило 180,3 млн. дол. США (у 2006 р. позитивне сальдо досягало 82,4 млн. дол.).

У структурі імпорту товарів вагоме місце займало механічне обладнання. Його питома вага у 2007р. становила 27,2%.

Одночасно зросли і обсяги іноземних інвестицій, які надійшли на підприємства Вінницької області. Так, як повідомляє головне управління статистики станом на перше січня 2008р. в економіку області іноземними інвесторами вкладено 145,1 млн. дол. США прямих інвестицій, у тому числі з країн СНД надійшло 9,8 млн.дол. (6,7% від загального обсягу), з інших країн світу – 135,3 млн. дол. (93,3%).

Прямі іноземні інвестиції надійшли із 40 країн світу. Традиційно активними на обласному ринку залишаються інвестори з Німеччини, Австрії, Польщі, Ліхтенштейну та Російської Федерації. Інвестиційно привабливою протягом усього періоду інвестування залишається харчова промисловість, її обсяги в сукупному капіталі нерезидентів становлять 37,7 млн.дол. Також зацікавленість у закордонних інвесторів викликають і такі види економічної діяльності, як: операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг підприємцям, де вкладено 33,3 млн. дол.; хімічна та нафтохімічна промисловість – 24,3 млн. дол., мисливство та пов'язані з ними послуги — 16,0 млн. дол.

Область у великій кількості експортує зерно і зернокруп'яні вироби, м'ясо і м'ясопродукти, продукти переробки плодів та овочів, жири рослинного походження та олію, молокопродукти, алкогольні напої, швейні та текстильні вироби, механічне обладнання, машини та механізми, прилади оптичні та обладнання АСУ, деревину, діаманти тощо.

Останнім часом все більш динамічно змінюється товарна номенклатура експорту в бік збільшення частки наукоємкої та високотехнологічної продукції, з високим ступенем переробки.

Постійно проводиться робота із забезпечення участі вінницьких підприємств у міжнародних виставках та економічних форумах, підтримуються прямі стосунки з Торговельно-економічними місіями України за кордоном, економічними місіями багатьох держав, акредитованих в Україні. Обласна державна адміністрація веде активну зовнішню діяльність в межах своєї компетенції, тим самим сприяє посиленню реалізації зовнішньої політики Президента та уряду України.

Вінниччина як аграрно-промисловий регіон України є інвестиційно привабливою для багатьох зарубіжних компаній та фірм.

За період з початку інвестування в реальний сектор економіки області надійшло понад 65 млн. дол. США зарубіжних інвестицій з 34-х країн світу та використані 123 підприємствами, в т. ч. 25 спільними.

Позитивним прикладом сміливої і рішучої поведінки зарубіжного інвестора можуть слугувати дії відомої австрійської фірми «Штайерер-ОБСТ», яка після детальних маркетингових вивчень прийняла пропозиції Вінницької обласної державної адміністрації, викупила непридатні споруди, розробила технічний проект заводу спільного українсько-австрійського підприємства «Поділля-ОБСТ» по переробці плодово-ягідної продукції з використанням новітніх технологій. На реалізацію проекту вже затрачено понад 45 млн. дол. США. Сьогодні підприємство випускає продукцію, яка добре знана на внутрішньому і зовнішньому ринках.

Споживачами висококонцентрованих соків, фруктових наповнювачів для молочних продуктів, дитячого і лікувального харчування для діабетиків, пюре є відомі фірми: «Галактон», «Президент», «Оболонь», «Він-Біль-Данн», «Да-нон», «Ерман», «Камо», «Сандора» та інші.

Продукція експортується в 18 країн світу, а географія експортних поставок розширюється з кожним роком.

Цей спільний проект продовжується в рамках спільного українсько-австрійського підприємства «Лука». Тут закладені експериментально-промислові ділянки фруктових дерев, ягідних культур, які слугують відмінною сировинною базою для свого базового підприємства з використанням сучасної новітньої агротехнології вирощування продукції із застосуванням поливної системи.

Значні кошти в розвиток виробництва алкогольних напоїв на Вінниччині вкладає всевітньо відома Українська горілчана компанія «Немирів». В короткий термін були проведені роботи по технічному переозброєнню колишнього лікєро-горілчаного цеху Немирівського спиртового заводу, а в кінці 2003 року зданий в експлуатацію новий потужний завод, що дало можливість збільшити обсяги виробництва в декілька разів. Обласна державна адміністрація, обласна рада запрошують іноземних інвесторів до співпраці: пропонують понад 50 інвестиційних та інноваційних пропозицій, що мають важливе економічне та соціальне значення для розвитку вінницького регіону і можуть дати вагомий економічний ефект для самого інвестора, сприятимуть високоефективному використанню вкладених інвестицій.

Література:

1. Статистичний щорічник Вінниччини за 2006 рік. - Вінниця, 2007.
2. Гіренко Т. Зовнішньо-торговельне сальдо області позитивне // КІА. – 2008.
3. Гижко А. Вінниччина найбільше експортує продукти харчування // КІА. -2007
4. Чупиран Н. ЗЕД підприємств області/ Вінницький економіст. – 2007.
5. Мороз О. ЗЕД підприємств області/ Вінницька газета. – 2006.
6. Дмитрук О. Про політику, економіку та ринок// Вінницька газета. - 2007.